

PASTABŲ IR PASIŪLYMŲ, PATEIKTŲ VIEŠAJAI KONSULTACIJAI DĖL AB „AMBER GRID“ GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMO SISTEMOS BALANSAVIMO TAISYKLIŲ PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Eil. Nr.	Pastabos ir pasiūlymai	Pastabų / pasiūlymų vertinimas
Valstybinė energetikos reguliavimo taryba		
I. Esminės pastabos		
	<p>Bendro pobūdžio pastaba</p> <p>Atsižvelgus į tai, kad atsisakoma „praėjusios paros produkto“, svarstyтина ar nebūtų tikslinga tobulinti informacijos kokybę apie rinkos dalyvių disbalansą dujų paros eigoje. Pvz.: įtvirtinant vėlesnius informacijos pateikimo terminus, tikslinant nuostatas susijusias su kiekių iš nekasdienių apskaitos vietų tikslinimo.</p>	<p>Informacija apie planuojamus transportuoti dujų kiekius priklauso nuo prognozuojančios šalies techninių galimybių tokią informaciją atnaujinti ir pateikti, taip priklauso nuo skirstymo sistemos operatorių galimybių pateikti informaciją apie kasdienėse vietose transportuotinus dujų kiekius. Bendrovės vertinimu diskusijoje dėl galimybės pakeisti informacijos teikimo terminus turėtų dalyvauti visos suinteresuotos šalys. Bendrovė kviečia Tarybą organizuoti tokią diskusiją ir apsvarstyti dažnesnius informacijos pateikimo terminus bei su tuo susijusius kaštus bei nustatyti Lietuvos rinkai optimalų informacijos teikimo dažnumą.</p>
	<p>16 punktas 16. Rinkos dalyvio į perdavimo sistemą įleistas dujų kiekis gali būti: 16.1. iš dujų sistemų įleidžiamas dujų kiekis: 16.1.1. importuotas dujų kiekis; 16.1.2. iš kitų dujų sistemų įleidžiamas dujų kiekis; 16.2. Pagal dvišalę dujų pirkimo–pardavimo sutartį iš dujų tiekimo įmonės ir (ar) prekybos platformoje (biržoje) Lietuvos virtualiame prekybos taške įsigytas dujų kiekis.</p> <p>Siūloma punktą papildyti biodujų gamybos įrenginiais ar žaliųjų dujų gamybos įrenginiais, kadangi svarstyтина ar tokie įrenginiai atitinka sąvoką vartotojo sistema ar gamtinių dujų sistema, kaip jos apibrėžtos Įstatyme.</p>	<p>Atsižvelgta</p> <p>Taisyklės papildytos nauju 16.3 papunkčiu: „16.3. iš virtualus žaliųjų dujų įleidimo taško įleidžiamas dujų kiekis.“</p>
1.1.	V skyrius. SUTARTINIŲ PRIEVOLIŲ ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS	Bendrovės vertinimu Taisyklių projektas atitinka Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo 26 straipsnio 4 dalies nuostatas.

	Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo (toliau - Įstatymas) 26 straipsnio 4 dalis nustato, kad Perdavimo sistemos operatorių (toliau – PSO) priimtos taisyklės, kuriomis siekiama subalansuoti gamtinių dujų perdavimo sistemą, turi būti objektyvios, skaidrios ir nediskriminacinės.	
1.2.	<p>31.1, 31.2, 31.6 papunkčiai</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad Taisyklių projekto 31 punktą nustato sąlygas, kurioms įvykus PSO turi teisę pareikalauti pateikti / padidinti tinkamas visų prievolių pagal sutartį ir (ar) Taisyklės įvykdymo užtikrinimo priemonės, siūlome nustatyti baigtinį aplinkybių sąrašą, nepaliekant neapibrėžtumų, nes tai susiję su tam tikros formos sankcijų taikymu ir papildomomis rinkos dalyvių išlaidomis. Sąvokos „pablogėjusi finansinė padėtis“, „nemokumo kitiems tiekėjams požymiai“ ir „kitos finansinę riziką sąlygojančios aplinkybės“ yra neapibrėžtos konkrečia sąlyga, kuriai įvykus atsirastų rinkos dalyvio pareiga užtikrinti prievoles pagal sutartį (ar Taisyklės). Siūlome visiškai atsisakyti 31.1, 31.2 ir 31.6 papunkčių, arba papunktyje konkrečiai apibrėžti sąlygines aplinkybes – pvz., rinkos dalyviui teismo nustatytas turto apribojimas ar areštas didesnei nei mėnesinės apyvartos sumai, rinkos dalyvis du kartus pažeidė Taisyklės, rinkos dalyvio įsipareigojimai viršija pusę balansinės turto vertės ir pan.</p>	<p>Vertinant riziką dėl mokumo yra atsižvelgiama į tokius veiksniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Pagrindiniai aktualūs duomenys apie juridinį asmenį, kontaktinė informacija, įstatinis kapitalas, aktualūs duomenys apie įmonės vadovą; b. Informacija apie kitus juridinio asmens dalyvius (akcininkai, savininkai, valdybos nariai); c. Istoriniai duomenys apie juridinį asmenį (pavadinimo, teisinio statuso ir formos, įstatinio kapitalo, akcininkų, juridinio asmens vadovų, narių, darbuotojų skaičiaus, pajamų, transporto); d. Informacija apie teisinius procesus; e. Turto areštų informacija; f. Nekilnojamo turto buvimo faktas; g. Informacija apie juridinio asmens nepadengtas skolas bei jų mokėjimo istorija; h. Informacija (aktuali ir istorinė) apie atsiskaitymus su valstybinio socialiniu draudimu; i. Informacija apie Valstybinės mokesčių inspekcijos prie LR finansų ministerijos nurodymų nevykdymą, jei tokie duomenys paskelbti; j. Statistinė juridinio asmens nemokumo (bankroto ir/ arba vėlavimo atsiskaityti) tikimybė; k. Informacija apie juridinio asmens vardu registruotų transporto priemonių skaičių; l. Informacija apie juridinio asmens darbuotojų skaičių; m. Finansinių ataskaitų Juridinių asmenų registrai neteikimo faktas; n. juridinio asmens finansiniai rodikliai, palyginti su atitinkamo ūkio sektoriaus rodikliais, finansinių rodiklių pasikeitimų istorija. o. Kita turima/aktuali informacija.

		<p>Svarbu pažymėti, jog rizikos vertinimas yra kompleksinis t.y. vertinama visų veiksnių/pokyčių visuma bei jų tarpusavio koreliacija. Baigtinis sąrašas su konkrečiomis reikšmėmis ir/ ar jų pokyčių dydžiais sąlygotų neobjektyvų rizikos vertinimą.</p> <p>Siūlymas nustatyti, kad įvykdymo užtikrinimo pareikalavimas galimas tik teismui nustačius turto apribojimus ar areštą, neužtikrintų punkto esmės ir neapsaugotų nuo galimo sutartinių įsipareigojimų nevykdymo, nes net esant pablogėjusiai naudotojo finansinei padėčiai ar nevykdant įsipareigojimų gali nebūti nustatytų teismo turto apribojimų ar arešto, kreditoriai gali būti nesikreipę į teismą, nenustatytas turto areštas, ar tiesiog gali nebūti turto, kuriam tokie apribojimai gali būti nustatyti. Siūlymas įtvirtinti požymį, kad įvykdymo užtikrinimo pareikalavimas galimas, kai naudotojo įsipareigojimai viršija pusę balansinės turto vertės yra nepagrįstas, nes tokiu atveju tai jau yra požymis galimai rodantis naudotojo nemokumą, tad tokiu atveju reikalavimas pateikti prievolių įvykdymo užtikrinimą galimai jau būtų pavėluotas ir neefektyvus.</p>
<p>1.3.</p>	<p>32 punktas</p> <p>Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.70 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad prievolių įvykdymas gali būti užtikrinamas pagal sutartį arba įstatymus <i>netesybomis, įkeitimu (hipoteka), laidavimu, garantija, rankpinigiais ar kitais sutartyje numatytais būdais</i>. Taisyklėse nustatytas avansinis mokėjimas kaip tinkama prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonė yra neapibrėžtas (už ką bus mokamas avansas ir kaip bus gražinamas prievolei išnykus), todėl Tarybos nuomone nėra tinkamas prievolių įvykdymo užtikrinimo būdas. Atkreiptinas dėmesys, kad punkte nustačius nepagrįstai susiaurintą prievolių įvykdymo užtikrinimo būdų sąrašą yra diskriminuojami alternatyvios garantijas banko garantijoms teikiantys ūkio subjektai (pvz. draudimo bendrovės, kredito unijos ar</p>	<p>Atsižvelgta</p> <p>Taisyklių 32 punktas papildytas ir išdėstytas taip: „32. Perdavimo sistemos operatoriui pateiktomis tinkamomis prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonėmis laikoma avansinis mokėjimas piniginis užstatas ir (arba) banko garantijos“</p>

	<p>pan.), bei ribojama rinkos dalyvių pasirinkimo galimybė gali ženkliai padidinti prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonių sąnaudas rinkos dalyviams, kurios būtų perkeltos galutiniams vartotojams.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, Taryba rekomenduoja išplėsti prievolių įvykdymo užtikrinimo būdus, bei avansinį mokėjimą pakeisti galimu užtikrinimo būdu – užstatu.</p>	
1.4.	<p>33.3 punktas</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad minimali prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonių suma yra jau nustatyta 33.1 papunktyje, bei į tai, kad prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonės didina rinkos dalyvių sąnaudas, kurios yra perkeliamos galutiniams vartotojams, Taryba prašo pagrįsti papunktyje nustatytos sumos dydį, taip pat pagrįsti neišvengiamą reikalingumą nustatyti fiksuotą minimalią sumą, kuri galimai būtų didesnė, nei pagal 33.1 papunkčio taisyklės apskaičiuotos sumos smulkiems rinkos dalyviams.</p>	<p>Atsižvelgta</p> <p>Pažymėtina, kad minimalaus prievolių užtikrinimo dydžio taikymas yra įprasta praktika taikoma kitų perdavimo sistemos operatorių.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad Bendrovė siekia prisijungti prie bendros Baltijos šalių ir Suomijos tarifų zonos bei nustatyti kaip įmanoma vienodas perdavimo paslaugų sąlygas, vertinant minimalaus prievolių įvykdymo užtikrinimo dydį Bendrovė vertino bei siekia harmonizuoti su taisyklėmis taikomomis kitose Baltijos šalyse bei siūlo Taisyklėmis nustatyti mažiausią kitose Baltijos šalyse taikomą minimalios prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonės dydį.</p>
1.5.	<p>36.1 papunktis</p> <p>Įstatymo 26 str. 4 d. nuostata įpareigoja PSO priimamose taisyklėse, kuriomis siekiama subalansuoti gamtinių dujų perdavimo sistemą, nustatyti objektyvias, skaidrias ir nediskriminacines sąlygas visiems rinkos dalyviams. Taryba pažymi, kad Taisyklėse nustačius neadekvačiai didelius reikalavimus bankams, išduodantiems banko garantijas pagal šį punktą yra nepagrįstai susiaurinama rinka, diskriminuojami rinkos dalyviai ir sudaromos nevienodos sąlygos rinkos dalyvių įsipareigojimų užtikrinimo instrumentams bei didinama jų kaina, kuri bus perkeliama galutiniams vartotojams. Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad bankų reitingai gali keistis ir yra nepriklausomi nuo rinkos subjektų veiklos. Siūlome atsisakyti 36.1 papunkčio, kaip perteklinio ir diskriminacinio ūkio subjektų atžvilgiu.</p>	<p>Vadovaujantis finansų ministerijos tinklapyje (https://finmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/valstybes-skolos-valdymas/kredito-reitingai/kredito-reitingu-reiksmes) pateikiama kredito reitingų reikšmėmis tiek Baa2 tiek Baa3 yra apibūdinama kaip žemesnis investicinis reitingas ir yra žemutinė bei vidurinė minėto apibūdinimo reikšmės. Bendrovės nurodyti reitingai atitinkamai Baa1 pagal Moody's agentūrą arba BBB+ pagal Standard&Poor's agentūrą arba BBB+ pagal Fitch Ratings yra viršutinė minėto apibūdinimo riba, ko pasekoje bendrovė prisiima padidintą riziką, o ne nepagrįstai susiaurina rinka. Sąlygos kuriomis bankai išduoda garantijas ir jų kaina priklauso nuo bendrovės už kurią yra išduodama garantija finansinės būklės, o ne bankui suteiktų aukščiau minėtų tarptautinių kredito agentūrų kredito reitingų. Sutinkame, jog bankų reitingai gali keistis nepriklausomai nuo sistemos naudotojų veiklos ar finansinio pajėgumo, tačiau tai yra indikacija, kaip keičiasi garantiją suteikusių subjekto finansinė padėtis, o tuo pačiu ir jo</p>

	<i>(Pvz. AB Šiaulių bankas turi Baa2 pagal Moody's agentūrą, AS „Citadele banka“ – Baa3)</i>	galimybės įvykdyti išduotoje garantijoje nurodytus įsipareigojimus. Garantija gauta iš banko kurio reitingai pasikeičia į žemesnius/prastesnius neeliminuoja bendrovės rizikos susijusios su sistemos naudotoju už kurį yra gauta garantija.
1.6.	37 punktas Taryba siūlo suvienodinti prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonių pateikimo terminus pagal 30 punktą, įvertinant ir tai, kad rinkos dalyvis gali planuoti prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonių apimtį ir instrumentus, kai tuo tarpu pagal Taisyklių 37 punktą užtikrinimo priemonių pateikimas nėra planuojamas ir priklauso nuo PSO, todėl neturėtų būti nustatytas sumažintas terminas užtikrinimo priemonių pateikimui.	Atsižvelgta iš dalies Siekiant išvengti situacijų kai dėl sistemos naudotojo vėlavimo pateikti prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonės sudarant sutartį reikėtų nutraukti ką tik sudarytą balansavimo sutartį ir po to vėl kartoti sutarties sudarymo procesą, Taisyklių 30 punktas patikslintas ir išdėstytas taip: „30. Rinkos dalyvis, iki balansavimo sutarties sudarymo sudaręs balansavimo sutartį, per 7 darbo dienas PSO turi pateikti tinkamas visų prievolių pagal sutartį ir (ar) Taisyklės įvykdymo užtikrinimo priemones.“
1.7.	42.3, 42.4 papunkčiai 42. Neutralumo mokestis už ataskaitinį laikotarpį apskaičiuojamas įvertinant: 42.1. Perdavimo sistemos operatoriaus visas sąnaudas ir pajamas, susijusias su paros disbalanso mokesčiu; 42.2. Perdavimo sistemos operatoriaus visas sąnaudas ir pajamas, susijusias su balansavimo veikla; 42.3. Perdavimo sistemos operatoriaus administracines sąnaudas, susijusias su balansavimo veikla; 42.4. kitas Perdavimo sistemos operatoriaus sąnaudas ir pajamas, susijusias su Perdavimo sistemos operatoriaus atliktais balansavimo veiksmis.	Atsižvelgta Taisyklių 42.3 ir 42.4 papunkčiai išbraukti. „42.3. Perdavimo sistemos operatoriaus administracines sąnaudas, susijusias su balansavimo veikla; 42.4. kitas Perdavimo sistemos operatoriaus sąnaudas ir pajamas, susijusias su Perdavimo sistemos operatoriaus atliktais balansavimo veiksmis. “

	Tarybos nuomone 42.3 ir 42.4 papunkčiai yra pertekliniai, nenustatantys naujo teisinio reguliavimo, todėl jų siūloma atsisakyti (dėl dubliavimo), paliekant 42 punkte 42.1 ir 42.2 papunkčiuose išvardintas nuostatas.	
1.8.	46 punktas 46. Terminas „išleistas dujų kiekis“, nurodytas Taisyklių 43 ir 45 punktuose, apima: 46.1. dujų kiekį išleistą vidiniame išleidimo taške; 46.2. dujų kiekį išleistą sujungimo taškuose, kurie jungia dviejų Europos Sąjungos šalių dujų sistemas; 46.3. dujų kiekį išleistą Lietuvos virtualiame prekybos taške. 46 papunkčio nuostata neturėtų diferencijuoti sistemos naudotojų pagal naudotojus iš ES šalių ir ne iš ES šalių.	Atsižvelgta Taisyklių 46 punkto nuostatos nediferencijuoja sistemos naudotojų pagal tai ar jie yra iš ES ar ne iš ES šalių, tačiau nustato kuriuose įleidimo išleidimo taškuose išleistas dujų kiekis yra vertinamas nustatant „išleistą dujų kiekį“. Atsižvelgiant į tai, kad tinklo kodeksų reikalavimai trečiųjų šalių perdavimo sistemos operatoriams nėra taikomi, Taisyklėmis siūloma nustatyti, kad būtų vertinamas tik dujų kiekis išleistas sujungimo taškuose, kurie jungia dviejų Europos Sąjungos šalių dujų sistemas, nepriklausomai ar per tuos taškus dujas transportuoja sistemos naudotojus iš ES šalių ir ne iš ES šalių.
1.9.	50 punktas 50. Perdavimo sistemos operatorius balansavimo paskyroje ne vėliau kaip darbo dieną, einančią po balansavimo laikotarpio (-ių), pateikia informaciją apie rinkos dalyvio pirminį paros disbalanso kiekį. Informaciją apie rinkos dalyvio galutinį paros disbalanso kiekį perdavimo sistemos operatorius balansavimo paskyroje pateikia ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų pasibaigus atskaitiniam laikotarpiui. Atsižvelgus į tai, kad projektu planuojama atsisakyti „praėjusios paros produkto“, siekiant teisinio aiškumo, siūlome 50 punkte aiškiai išskirti, kad pirminis disbalansas yra disbalansas sąlygotas rinkos dalyvių prekybos veiksmų, o galutinis disbalansas nėra sąlygojamas rinkos dalyvių veiksmų, bet matavimo paklaidų ir kt.	Neatsižvelgta Atsižvelgiant į tai kad, 2014 m. kovo 26 d. Komisijos Reglamento (ES) Nr. 312/2014, kuriuo nustatomas dujų perdavimo tinklų balansavimo kodeksas, 37 straipsnyje nėra nustatyta kas gali įtakoti pradinį ir galutinį paros disbalanso kiekį, bei vertinant visas Taisyklių nuostatas, kurios neleidžia atlikti prekybos veiksmų pasibaigus dujų parai, taip pat atsižvelgiant, kad tiek pradinis tiek ir galutinis paros disbalanso kiekis gali kisti dėl matavimo klaidų, sistemų sutrikimų ar pan., būtų sunku nustatyti tikslų baigtinį sąrašą priežasčių kas įtakoja disbalanso susidarymą, Bendrovės vertinimu papildyti Taisyklių 50 punktą būtų netikslinga.
II. Redakcinio pobūdžio pastabos		
1.10.	34 punktas	Atsižvelgta Taisyklių 34 punktas patikslintas ir išdėstytas taip:

	Taryba atkreipia dėmesį į redakcinę klaidą („Taisyklių 33.1.1 punktą“) ir siūlo ištaisyti į „Taisyklių 33.1.1 papunktį.“	„34. Rinkos dalyvis privalo pateikti papildomas prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonės tuo atveju, kai minimali prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonių suma, nustatyta pagal Taisyklių 33.1.1 punktą papunktį , padidėja 10 procentų.“
1.11.	- Siūloma dokumente atsisakyti sąvokos „importas“ ir ją pakeisti į kitas vartojamas teisės aktuose apibrėžtas sąvokas – įleistas ir (ar) išleistas gamtinių dujų kiekis sujungimo taške ar pan.	Atsižvelgta Taisyklėse terminas „importas“ pakeistas į „įleistas iš trečiųjų šalių“.
1. AB „Achema“ UAB „Achema Gas Trade“		
2.1.	Siūlome gamtinių dujų perdavimo sistemos balansavimo taisyklėse IX skyriuje numatyti galimybę sistemos naudotojams koreguoti kitai šaliai virtualiame taške perleidžiamą gamtinių dujų kiekį už praėjusių dujų parą. Panaikinus šią galimybę, dėl padidėjusių balansavimo kaštų, neabejotinai išaugtų galutinių vartotojų mokama suma už gamtines dujas. Taip pat tai mažintų konkurenciją tarp gamtinių dujų tiekėjų, nes didesnę gamtinių dujų klientų krepšelį turintis tiekėjas, patirtų mažesnius balansavimo kaštus.	Neatsižvelgta Taryba 2018-05-18 raštu Nr. R2-(D)-12201, 2019-04-24 raštu Nr. R2-(RPS)-901, 2019-07-30 raštu Nr. R2-(RPS)-1557 bei 2019-11-12 raštu Nr. R2-(RPS)-2874, nurodė, kad praėjusios paros produkto taikymas neatitinka 2014 m. kovo 26 d. Komisijos Reglamento (ES) Nr. 312/2014, kuriuo nustatomas dujų perdavimo tinklų balansavimo kodeksas, nuostatų ir negali būti taikomas, t.y. tinklų balansavimo kodekse nėra nenumatyta galimybė vykdyti prekybos sandorius pasibaigus dujų parai.
2. EFET (European Federation of Energy Traders)		
3.1.	We echo our remark no.3 to the network access terms with regard to the minimum collateral level mentioned under point 33.3 of the Balancing Rules.	Pažymėtina, kad minimalaus prievolių užtikrinimo dydžio taikymas yra įprasta praktika taikoma kitų perdavimo sistemos operatorių. Atsižvelgiant į tai, kad Bendrovė siekia prisijungti prie bendros Baltijos šalių ir Suomijos tarifų zonos bei nustatyti kaip įmanoma vienodus perdavimo paslaugų sąlygas, vertinant minimalaus prievolių įvykdymo užtikrinimo dydį Bendrovė vertino bei siekia harmonizuoti su taisyklėmis taikomomis kitose Baltijos šalyse bei siūlo Taisyklėmis nustatyti mažiausią kitose Baltijos šalyse taikomą minimalios prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonės dydį.

3.2.	<p>The wording of Chapter VI indicates that the neutrality charge is to be calculated against and charged on all gas exits, including the VTP exit (art. 46.3). Under these provisions all sell trades would incur a neutrality charge even if the traders would be balanced at the VTP. We therefore suggest that the calculation is:</p> <p>a. Restricted exclusively to physical flows at exits</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Svarbu pažymėti, kad sistemos naudotojas disbalansą gali sukelti tiek dėl transportavimo tiek dėl dujų prekybos virtualiame prekybos taške Taip pat ši taisyklių nuostata yra analogiška taikomai kitose Baltijos šalyse.</p>
<p>3. UAB „IGNITIS“</p>		
4.1.	<p>Remiantis kaimyninių šalių gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorių taikoma praktika, siūlome punktą papildyti papunkčiu, numatančiu, jog perdavimo sistemos operatorius turi teisę pareikalauti pateikti prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonės tuo atveju, jei sistemos naudotojo kredito reitingo lygis yra nepakankamas.</p> <p>Taisyklių projekte numatytą prievolių įvykdymo užtikrinimo reikalavimą laikome pertekliniu mokioms, išsipareigojimus laiku vykdančioms įmonėms.</p> <p>31. PSO turi teisę pareikalauti pateikti / padidinti tinkamas visų prievolių pagal sutartį ir (ar) Taisykles įvykdymo užtikrinimo priemonės esant šioms aplinkybėms:</p> <p>31.1 PSO identifikuoja pasikeitusią (padidėjusią) riziką dėl sistemos naudotojo disbalanso ir (arba)</p> <p>31.2 PSO identifikuoja pasikeitusią (padidėjusią) riziką dėl sistemos naudotojo mokumo, ir (arba)</p> <p>31.3 Sistemos naudotojas perdavimo paslaugų ar balansavimo sutartyje nustatyta tvarka ir sąlygomis nevykdo arba vėluoja vykdyti savo išsipareigojimus sumokėti už suteiktas balansavimo paslaugas, ir (arba)</p> <p>31.4 Sistemos naudotojas pažeidžia esmines sutarčių ir (arba) Taisyklių sąlygas, ir (arba)</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Taisyklės papildytos nauju 31.7 papunkčiu:</p> <p>„31.7. rinkos dalyvio kredito reitingas neatitinka nustatyto ilgalaikio skolinimosi užsienio valiuta kredito reitingo, kuris yra lygus arba didesnis nei Baa1 pagal Moody’s agentūrą arba BBB+ pagal Standard&Poor’s agentūrą arba BBB+ pagal Fitch Ratings agentūrą.“</p> <p>Minėtos tarptautinės reitingų agentūros yra pripažintos ir veikiančios pasauliniu mastu, kas savo ruožtu užtikrina aukščiausius veiklos skaidrumo standartus bei objektyvius reitinguojamų bendrovių įvertinimus. Mažos, veikiančios tik tam tikrose regionuose, reitingų agentūros gali būti finansiškai priklausomos nuo užsakovų, ko pasėkoje vertinimai subjektyvūs ir neatspindintys realios vertinamos bendrovės finansinės būklės.</p> <p>Perdavimo taisyklių derinimo pažymos 1.3 punkte nurodyta į kokius veiksnius atsižvelgiama vertinant juridinio asmens kreditingumą ir kodėl negalima turėti baigtinio sąrašo su konkrečiomis reikšmėmis ir/ ar jų pokyčių dydžiais.</p>

	<p>31.5 Sistemos naudotojui pradėta bankroto, restruktūrizavimo, atskyrimo ar likvidavimo procedūra, ir (arba)</p> <p>31.6 Yra kitų aplinkybių (pablogėjusi finansinė padėtis, nemokumo kitiems tiekėjams požymiai, kitos finansinę riziką sąlygojančios aplinkybės), leidžiančių pagrįstai manyti, kad sistemos naudotojas gali nevykdyti savo įsipareigojimų pagal sutartį ir (ar) Taisykles, ir (arba)</p> <p>31.7 Sistemos naudotojo kredito reitingas neatitinka nei vieno iš šių kriterijų:</p> <p>31.7.1 Standard & Poor's ilgalaikis reitingas yra BBB- ar aukštesnis;</p> <p>31.7.2 Fitch ilgalaikis reitingas yra BBB- ar aukštesnis;</p> <p>31.7.3 Moody's ilgalaikis reitingas yra Baa3 ar aukštesnis;</p> <p>31.7.4 Creditreform (ar kitos lygiavertės plačiai žinomos kredito reitingo agentūros) II ar aukštesnė reitingo klasė.</p>	
4.2.	<p>Kaip ir buvo minėta aukščiau, remiantis kaimyninių šalių gamtinių dujų operatorių taikoma praktika, numatytą minimalią prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonių sumą laikome pertekliniu reikalavimu mokioms, įsipareigojimus laiku vykdančioms įmonėms.</p> <p>33.3 Minimali prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonių suma yra 25 000 (dvidešimt penki tūkstančiai) EUR, netaikoma sistemos naudotojams, kurių kredito reitingas atitinka 31.7.1-31.7.4 reikalavimus.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Vertinant naujo taisyklių 31.7 papunkčio nuostatas, sistemos naudotojams, atitinkantiems 31.7 papunkčio reikalavimus nebūtų taikomas minimalios prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonės dydis.</p>
4.3.	<p>Viešajai konsultacijai pateiktame taisyklių projekte siūlomas sandorio pranešimų pateikimo laikas netenkina Bendrovės.</p> <p>Tokiam ženkliam gamtinių dujų tiekimo planavimo ir balansavimo proceso pokyčiui reikalingas atskiras IT sistemų keitimo projektas, kas tikėtina tikrai užtruks ilgiau nei keletas mėnesių.</p> <p>Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus skubotas sprendimas atsisakyti „praėjusios dienos produkto“, galimai sąlygotų reikšmingas sąnaudas gamtinių dujų tiekėjams, jei šiam pokyčiui nebūtų laiku ir tinkamai pasiruošta.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Taryba 2018-05-18 raštu Nr. R2-(D)-12201, 2019-04-24 raštu Nr. R2-(RPS)-901, 2019-07-30 raštu Nr. R2-(RPS)-1557 bei 2019-11-12 raštu Nr. R2-(RPS)-2874, nurodė, kad praėjusios paros produkto taikymas neatitinka 2014 m. kovo 26 d. Komisijos Reglamento (ES) Nr. 312/2014, kuriuo nustatomas dujų perdavimo tinklų balansavimo kodeksas, nuostatų ir negali būti taikomas, t.y. tinklų balansavimo kodekse nėra nenumatyta galimybė vykdyti prekybos sandorius pasibaigus dujų parai. Svarbu</p>

<p>68. Sandorio pranešimai dėl dujų prekybos einamajai dujų parai perdavimo sistemos operatoriui turi būti pateikiami:</p> <p>68.1 ne anksčiau nei 17 val. dienos einančios prieš dujų parą, kuriai dujomis yra prekiaujama;</p> <p>68.2 ne vėliau nei iki po einamosios dujų paros einančios dienos 14 val. likus 30 minučių iki dujų paros, kuriai dujomis yra prekiaujama, pabaigos.</p>	<p>pažymėti, kad diskusija dėl „praėjusios dienos produkto“ atsisakymo tarp rinkos dalyvių prasidėjo jau anksčiau, o Taryba klausimą dėl „praėjusios dienos produkto“ atsisakymo kėlė nuo 2018 m. teikdama pastabas dėl tuo metu derinamos balansavimo taisyklių redakcijos. Atsižvelgiant į tai, kad naujas Taisyklių projektas paskelbtas 2021 m. gegužės pabaigoje, o jų įsigaliojimo terminas numatytas 2022 m. vasario 1 d., Bendrovės vertinimu tai yra pakankamas laikotarpis numatytam pokyčiui įgyvendinti.</p>
---	--